

Forslag

til

Lov om ændringer i skifteloven.

(Skifte ved separation og skilsmisse m. v.).

Fremsat den 11. december 1962 af *justitsministeren*.

§ 1.

Kapitel 6 i lov nr. 155 af 30. november 1874 om skifte af dødsbo og fællesbo m. v. affattes således:

„Kapitel 6.

Om skifte ved separation og skilsmisse m. v.

§ 64. Når et ægteskab er opløst ved skilsmisse eller omstødelse, samt når ægtefæller er blevet separeret, eller der er afsagt dekret om bosondring, finder offentligt skifte af fællesbo sted, såfremt en af ægtefællerne begærer det.

§ 64 a. Begæring om skifte indgives til skifteretten på det sted, hvor ægtefællerne har bopæl. Har de ikke bopæl i samme retskreds, foretages skiftet af skifteretten på det sted, hvor de sidst har haft fælles bopæl, såfremt en af dem fortsat har bopæl i retskredsen. Medmindre der af ægtefællerne træffes anden aftale, foretages skiftet i øvrigt af skifteretten i den retskreds, hvor den af ægtefællerne, mod hvem kravet om skifte er rettet, har bopæl.

Dersom ingen skifteret efter reglerne i stk. 1 kan tage boet under behandling, kan justitsministeren, såfremt mindst én af ægtefællerne har tilknytning til Danmark, efter begæring bestemme, at skifte skal finde sted her i landet. Justitsministeren bestemmer i så fald tillige, hvilken skifteret der skal foretage skiftet.

§ 65. Efter registrering og vurdering foretages opgørelse over hver ægtefælles bodel. Har en ægtefælle tillige særeje, bliver også dette at inddrage under skiftet i den

Justitsmin. j. nr. L. A. 105-1962.

udstrækning, det er nødvendigt til fyldestgørelse af de krav, der omhandles i § 23 i lov nr. 56 af 18. marts 1925 om ægteskabets retsvirkninger.

Grundlaget for de i stk. 1 nævnte opgørelser er de aktiver og passiver, der hører til bodelene på tidspunktet for formuefælleskabets ophør, for bosondring dog tidspunktet for bosondringsbegæringens indgivelse. Hvis rigtigheden af den af en ægtefælle opgivne gæld bestrides af den anden ægtefælle, afgør skifteretten, om gældsposten kan tages i betragtning ved opgørelsen.

Ved opgørelsen over bodelene medregnes ikke de krav mellem ægtefæller, som omhandles i §§ 47 og 67 i lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabs indgåelse og opløsning. Krav på forfaldne underholdsbidrag medregnes ikke som aktiv i den berettigede ægtefælles bodel.

§ 65 a. Findes der gæld, for hvilken begge ægtefæller hæfter, har enhver af dem ret til at forlange, at den anden betaler den del af gælden, som endeligt skal bæres af ham, eller at der stilles ham sikkerhed for, at gælden betales.

I tilfælde af uenighed mellem ægtefæller om, hvilken del af en dem begge påhvilende gæld, der endeligt skal bæres af hver af dem, afgøres spørgsmålet af skifteretten.

§ 66. Under skiftet beholder hver af ægtefællerne rådigheden over sin bodel. Er der særlig grund til at befrygte, at en ægtefælle vil forrykke sin bodels stilling, kan skifteretten dog helt eller delvis fratage ham rådigheden over bodelen under skiftet.

Rådighedsfratagelsen tinglyses efter de i lov om tinglysning nr. 111 af 31. marts 1926 § 48, stk. 1, indeholdte regler.

§ 66 a. Har en ægtefælle efter separation eller skilsmisse, efter dom til omstødelse eller efter indgivelse af begæring om bosondring disponeret over ejendele eller indkasseret fordringer, som hører til hans bodel, skal han aflægge regnskab til skifteretten.

§ 67. Et skifte mellem ægtefæller indskrænker ikke kreditorernes adgang til at forfølge deres ret på samme måde, som om intet skifte fandt sted.

§ 67 a. Har en ægtefælle et krav mod den anden ægtefælle af den i § 65, stk. 3, nævnte art, kan han under skiftet forlange det dækket af den anden ægtefælles lod i boet.

§ 68. Udviser den i henhold til § 65 foretagne opgørelse over en ægtefælles bodel overskud, deles dette ligeligt mellem ægtefællerne, medmindre andet følger af nedenstående bestemmelser eller af ægteskabslovgivningens regler.

En ægtefælle bliver ikke ved at modtage udlæg for sin lod i den anden ægtefælles bodel ansvarlig for dennes gæld. Om ægtefællen er pligtig at tilbagegive det modtagne til kreditorernes fyldestgørelse, afgøres efter konkurslovens regler om retshandlers afkræftelse.

§ 68 a. Hver af ægtefællerne har ret til forlods at udtage genstande, som udelukkende tjener til personligt brug, for så vidt deres værdi ikke står i misforhold til ægtefællernes formueforhold.

Genstande, der er erhvervet til børnenes brug, kan udtages forlods af den ægtefælle, der har forældremyndigheden over børnene.

§ 69. Ved skifte i anledning af ægteskabs omstødelse udtager hver ægtefælle forlods så meget af fællesboet, som svarer til, hvad han har indbragt i boet ved ægteskabets indgåelse eller gennem senere erhvervelse ved arv eller gave, eller hvad han har overført til fællesboet fra eget særeje. Strækker den fælles formue ikke til, sker der forholdsvis afkortning.

§ 69 a. Har en ægtefælle indbragt den væsentligste del af fællesboet på den i § 69 angivne måde, og vil en lighedeling være åbenbart urimelig, navnlig fordi ægteskabet har været kortvarigt og uden økonomisk fællesskab af betydning, kan det ved skifte i anledning af separation, skilsmisse eller bosondring efter begæring bestemmes, at boets deling skal finde sted således, at bestemmelserne i § 69 bringes til anvendelse i det omfang, dette findes begrundet.

§ 69 b. Har en ægtefælle anvendt midler af sit særeje til bedste for sin bodel, kan han forlods udtage vederlag herfor af sin bodel.

§ 70. Kan en ægtefælle ikke inden for den del af boet, som tilfalder ham, udtage bohave og andet løsøre, der er nødvendigt til opretholdelse af hjemmet, og har han ikke udsigt til på anden måde at kunne skaffe det fornødne, kan det efter begæring bestemmes, at en større del af boet skal tilfalde ham.

§ 70 a. Ved bodelingen er hver af ægtefællerne berettiget til at kræve boets ejendele udlagt efter vurdering.

Kræver ægtefællerne udlagt samme ejendel, skal den ægtefælle, til hvis bodel den hører, have fortrinsret. Der gælder dog herfra følgende undtagelser:

1) Fast ejendom, der udelukkende eller hovedsagelig er beregnet til familiens bolig, kan udlægges til den anden ægtefælle, såfremt boligen skønnes at være af den væsentligste betydning for denne ægtefælle af hensyn til hjemmets opretholdelse.

2) Fast ejendom, der har tjent til sommerbolig for familien, kan udlægges til den anden ægtefælle, såfremt sommerboligen skønnes at være af den væsentligste betydning for denne.

3) Erhvervsvirksomhed kan udlægges til den anden ægtefælle, såfremt virksomheden udelukkende eller hovedsagelig er blevet drevet af denne.

4) Arbejdsredskaber og andet erhvervsløsøre kan udlægges til den anden ægtefælle i det omfang, dette skønnes rimeligt af hensyn til fortsættelsen af erhvervet.

5) Bohave og andet løsøre, der har hørt

F. t. l. om ændr. i skifteloven. (Skifte ved separation og skilsmisse m. v.).

til det fælles hjem, kan udlægges til den anden ægtefælle i det omfang, dette skønnes rimeligt af hensyn til opretholdelsen af hjemmet, eller i øvrigt fordi genstandene særligt har tjent den pågældende ægtefælles behov.

Finder udlæg ikke sted efter de i stk. 1 og 2 indeholdte regler, afhændes ejendelen på den i §§ 27 og 28 angivne måde.

§ 70 b. Udlæg efter vurdering kan finde sted, selv om værdien af det udlagte overstiger ægtefællens lod i boet. Det overskydende beløb må betales til den anden ægtefælle. Efter skifterettens nærmere bestemmelse kan der i særlige tilfælde tilstås afdragsvis betaling af beløbet mod en af skifteretten fastsat rente.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. januar 1964.

§ 3.

Tidspunktet for afsigelse af dom i første instans til separation, skilsmisse eller ægteskabets omstødelse eller skifterettens kendelse om bosondring er bestemmende for, om reglerne i denne lov eller hidtil gældende ret skal anvendes. Gives separation eller skilsmisse ved bevilling, er tidspunktet for bevillingens meddelelse afgørende.

§ 4.

Fra lovens ikrafttræden ophæves § 66, stk. 2, i lov nr. 276 af 30. juni 1922 om ægteskabets indgåelse og opløsning.

§ 5.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan efter forhandling med det færøske hjemmestyre ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter drøftelse i Nordisk Råd og i udvalget for nordisk lovsamarbejde nedsatte justitsministeriet den 2. maj 1957 et udvalg med den opgave at overveje spørgsmålet om ændring af de gældende regler om ægteskabs indgåelse og opløsning og om ægteskabets retsvirkninger samt dertil knyttede spørgsmål. Udvalget fik samtidig bemyndigelse til at træde i forbindelse med delegerede fra de øvrige nordiske lande med det formål at sikre, at ensartetheden i de nordiske landes ægteskabslovgivning opretholdes og udbygges.

Dette udvalg har i november 1961 afgivet sin første betænkning, der omhandler skifte mellem ægtefæller og indeholder et udkast til ændret affattelse af reglerne i skiftelovens kapitel 6 om skifte af fællesbo i ægtefællernes levende live.

Det af udvalget udarbejdede lovudkast opretholder reglen om, at fællesboet ved formuefællesskabets ophør deles lige mellem ægtefællerne, men gennem undtagelser fra denne bestemmelse imødekommes samtidig den kritik, der har været rejst

mod en konsekvent gennemførelse af lighedsløst efter kortvarige ægteskaber og i små boer.

Endvidere indeholder udkastet en udbygning af de gældende regler om, hvem af ægtefællerne, der skal have fortrinsret til på skiftet at udtage genstande, som begge ægtefæller ønsker udlagt. Den almindelige regel, hvorefter fortrinsretten tilkommer den ægtefælle, til hvis bodel de pågældende ejendele hører, kan således efter udkastets nærmere regler herom fraviges, hvor afgørende hensyn til den anden ægtefælles behov taler derfor.

Endelig har udvalgets samlede gennemgang af skiftelovens kapitel 6 givet anledning til en række mindre betydende ændringer, som ligeledes er optaget i lovudkastet.

Bortset fra ganske enkelte redaktionelle ændringer er det foreliggende lovforslag overensstemmende med det af udvalget udarbejdede udkast. Om forslagens enkelte bestemmelser henvises derfor til bemærkningerne i udvalgets betænkning, side 30-47.